

De theoloog en schrijver Andries Knevel was als radio- en televisiepresentator werkzaam bij de Evangelische Omroep

Neef aan de overkant

Het was een mooi idee. Nodig een Israëliër en een Palestijn uit, om elkaar wederzijds brieven te laten schrijven in een poging om begrip voor elkaars standpunt te kweken, en misschien een weg te vinden naar langdurige vrede.

Ik was er niet bij betrokken, zeg ik maar als disclaimer; André Diepenbroek organiseerde het project voor de EO-radio. Een deel van de briefwisseling werd dan ook op de radio uitgezonden.

Gideon Soesman en Mouin Rabbani, beiden mannen met een gematigd standpunt, zeg ik er maar even in mijn eigen woorden bij, schreven elkaar in ruim vier jaar tijd zo'n 64 brieven. Ze zijn gebundeld in het boek *Neef aan de overkant*, verschenen in 2006. Ik vind het nog altijd het meest inzichtgevendende boek over het Israëliësch-Palestijns conflict.

Omdat het lijkt alsof de laatste tijd de standpunten zich (nog meer) aan het verharderen zijn, heb ik het boek onlangs nog een keer gelezen.

Het meest opvallend: in het begin zijn de "neven" uitermate welwillend naar elkaar. Ze doen echt hun best om zich in te leven in de positie van de ander. Ze halen uiteraard de geschiedenis erbij, maar proberen niet meteen het eigen gelijk te laten prevaleren.

Maar gaandeweg verandert de toon. Ondanks het feit dat ze hun best doen, wordt de toon scherper, en uiteindelijk moeten ze constateren dat ze het eigenlijk, ondanks hun goede intenties en ondanks hun verlangen naar vrede, radicaal met elkaar oneens zijn.

Jeruzalem, de claim op terugkeer van de Palestijnen en de nederzettingen blijven de grote struikelblokken. En Israël weigert een prijs voor vrede te betalen door de grenzen van 1967 op te geven, zegt de andere neef.

Ik werd van het lezen van het boek een beetje moedeloos. Als redelijk denkende "neven" ondanks goede intenties elkaar ten diepste niet begrijpen, hoe moet het dan verder?

Ach, misschien willen beide partijen op dit moment niet verder. Want de prijs is te hoog. Maar, ben ik bang, die prijs wordt met de dag alleen maar hoger. «